

SXEDIO.86P

10.7.1937: Η ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΖΗΤΕΙ ΜΕ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΑΠΟΙΚΙΩΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΕΠΕΒΑΛΕ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΣΕΡ ΡΙΤΣΜΟΝΤ ΠΑΛΜΕΡ

Τον Ιούλιο του **1937** η τριμελής επιτροπή Κυπρίων παραγόντων από τους Δ. Ν. Δημητρίου, Ι. Κ. Κληρίδη και Γ. Σ. Βασιλειάδη βρέθηκε στο Λονδίνο με απότερο στόχο να προωθήσει τα αιτήματα του Κυπριακού λαού και ιδιαίτερα την χαλάρωση ή κατάργηση των δικτατορικών μέτρων που είχε επιβάλει στο πλαίσιο της "Παλμεροκρατίας" ο κυβερνήτης Σερ Ρίτςμοντ Πάλμερ.

Με την άφιξη της στο Λονδίνο η επιτροπή υπέβαλε ένα μακροσκελές υπόμνημα στον υπουργό Αποικιών στο οποίο τονιζόταν ότι οι κάτοικοι της Κύπρου θεωρούσαν το καθεστώς στην Κύπρο αυταρχικό που δεν άρμοζε προς το χαρακτήρα και το μορφωτικό τους επίπεδο.

Ανέφεραν ακόμα ότι το καθεστώς δεν εξυπηρετούσε ούτε τα συμφέροντα της αποικίας και ότι η παραγνώριση των αισθημάτων του λαού διεύρυνε το χάσμα μεταξύ της Κυβέρνησης και των Κυβερνωμένων.

Ζητείτο επίσης σύνταγμα για τη Κύπρο το οποίο να έδινε στο λαό το δικαίωμα να μετέχει στη διαχείριση των υποθέσεων του.

Το υπόμνημα που ήταν το πρώτο που υποβαλλόταν από κυπρίους στο Λονδίνο μετά τα Οκτωβριανά του **1931** και τα σκληρά μέτρα που είχαν ληφθεί στο νησί έχει ως εξής:

Kensington Palace Mansions

London July the 10th 1937

Κύριε,

Οι υποφαινόμενοι λαμβάνομεν την τιμήν να σας πληροφορήσωμεν, ότι εθεωρήσαμεν σκόπιμον να έλθωμεν εκ Κύπρου εις Λονδίνον διά τους ακολοηθους

σκοπούς:

α). να τονίσωμεν εις το Υπουργείον των Αποικιών το γεγονός ότι οι κάτοικοι της Αποικίας Κύπρου ευρίσκουν ότι το σημερινόν αυταρχικόν σύστημα της Κεντρικής Κυβερνήσεως και της τοπικής διοικήσεως δεν είναι ικανοποιητικόν.

β). Να υποδείξωμεν ότι το σημερινόν σύστημα διακυβερνήσεως (Κεντρικής και Τοπικής) δεν παράγει αγαθάς σχέσεις μεταξύ Κυβερνήσεως και λαού. Τουναντίον, δημιουργεί δυσαρεσκείας και υπονομεύει την εμπροσθοσύνην του λαού προς την Κυβέρνησιν.

γ). Να υποδείξωμεν ότι το σημερινόν σύστημα διακυβερνήσεως δεν συνάδει προς τον χαρακτήρα και το υψηλόν μορφωτικόν επίπεδον των κατοίκων.

δ). Να προσπαθήσωμεν να αποδείξωμεν ότι το σημερινόν σύστημα δεν εξυπηρετεί, ούτε δύναται να εξυπηρετήση, τα συμφέροντα της αποικίας καθ' ον τρόπον θα εξυπηρετεί ταύτα σύστημα εξασφαλίζον την συμμετοχήν του λαού εις την διαχείρισιν των υποθέσεων του.

2. Επιθυμούμεν να καταστήσωμεν σαφές ότι ούτω ενεργούντες δεν επαγγελλόμεθα οιανδήποτε αντιπροσωπευτικήν ιδιότητα. Ως γεγονός υπό το σημερινόν καθεστώς δεν υπάρχουν αντιπροσωπευτικοί θεσμοί, αλλ ούτε είναι δυνατόν να ζητήση την παρά του λαού αντιπροσωπευτικήν εντολήν διότι δημόσιαι συγκεντρώσεις διά πολιτικάς συζητήσεις δεν επιτρέπονται υπό της Κυβερνήσεως. Αλλ' υποβάλλοντες τας απόψεις μας είμεθα ικανοποιημένοι, ότι ορθώς ισχυριζόμεθα ότι τας απόψεις μας, συμμερίζονται η μεγάλη πλειονότης του λαού. Γνωρίζομεν μέγα μέρος των κατοίκων της Νήσου πάσης τάξεως, πλουσίους και πτωχούς εις τας πόλεις και εις τα χωρία, τους οποίους συχνά συναντώμεν και μετά πεποιθήσεως δυνάμεθα να είπωμεν, εξ όσων γνωρίζομεν ότι τα αισθήματα και αι γνώμαι των συνταυτίζονται προς εκείνας, τας οποίας επιθυμούμεν να εκφράσωμεν. Δέον επιπροσθέτως να τονίσωμεν ότι το πνεύμα υπό το οποίον προσεφέρομεν

να παρέχομεν τας υπηρεσίας μας εις την κοινωνίαν θα είναι επαρκής σύστασις, ελπίζομεν, διά να τύχωμεν της ευμενούς σας προσοχής. Ο πρώτος εξ ημών έτυχε της διακρίσεως του αξιωματικού της Βρειτανικής αυτοκτορίας (Ποιλιτικού τμήματος) διά δημοσίας υπηρεσίας μεταξύ των οποίων εννεατής υπηρεσία εις το εκτελεστικόν της Αποικίας (1922-1931). Ο δεύτερος υπηρέτησεν επί ένδεκα έτη εις το Διοικητικόν Συμβούλιον της πόλεως του και πλήρη περίοδον τριών ετών εις το Συμβουλευτικόν Συμβούλιον του Κυβερνήτου. Ο τρίτος παρέσχε πολλαπλάς υπηρεσίας εις συμβούλια της πόλεως του κατά τα τελευταία είκοσι τρία έτη.

3. Εθεωρήσαμεν αναγκαίον να έλθωμεν εις Λονδίνον λόγω του ότι:

A. Ο Κυβερνήτης της Κύπρου:

α) εξεφράσθη ότι είναι ικανοποιημένος, ότι η μεγάλη πλειονότης του λαού είναι ευχαριστημένη με το παρόν σύστημα και θα απηύχετο την επαναφοράν της πολιτικής εις την ζωήν εν Κύπρω.

β) έχει δηλώσει ότι υπάρχει προοδευτική ανάπτυξις εν Κύπρω και ότι χάριν της συνεχίσεως της τριαύτης αναπτύξεως το παρόν σύνταγμα δέον να διατηρηθή, διά τούτο δε ουδεμία μεταβολή εις την Κεντρικήν Κυβέρνησιν της Κύπρου είναι υπό σκέψιν.

γ). έχει δηλώσει ότι δεν υπάρχει πρόθεσις να εισαχθή εκ νέου οιοσδήποτε τυπος εκλογής, εις τα διάφορα αξιώματα τοπικών διοικήσεων, επί τω λόγω ότι αι εκλογαί "συνεπάγονται κομματικός προστριβάς και αναστάστωσιν της σταθεράς προόδου των δήμων και χωρίων, της εμπορικής προβλεπτικότητος και της επιχειρηματικότητος λόγω δε τούτου προκαλεί οικονομικήν ζημίαν".

B. Απόπειραι εκ μέρους του Κυπριακού τύπου να επικρίνη την άνω πολιτικήν ανεκόπη διότι οι διοικηταί Λευκωσίας και Λεμεσού επέστησαν προφορικώς την προσοχήν των εκοδοτών των εφημερίδων.

Γ. Πάσα προσπάθεια προς συζήτησιν της

καταστάσεως εις δημοσίας συγκεντρώσεις και υποβολήν των απιώσεων του λαού προς την Κυβέρνησιν εματαιώθη, διότι οι διοικηταί ηρνήθησαν απολύτως να δώσουν τας αναγκαίας αδείας διά τιαύτας συγκεντρώσεις.

4. Εθεωρήσαμεν καθήκον μας πριν αναχωρήσωμεν εκ της Αποικίας, να υποβάλωμεν προς τον Κυβερνήτην σύντομον υπόμνημα, του οποίου συνάπτομεν αντίγραφον.

5. Λυπούμεθα διότι είμεθα υποχρεωμένοι να διαφωνήσωμεν προς την Α. Εξοχότητα τον Κυβερνήτην, ισχυριζόμενον ότι το σημερινόν σύστημα διακυβερνήσεως τυγχάνει της επιδοκιμασίας της πλειονότητος του λαού. Το γεγονός είναι ότι εις τον λαόν, μέχρι τούδε δεν εδόθη η ευκαιρία να εκφράση δημοσία τας απόψεις του. Εν πρώτοις μέχρι των αρχών του τρέστοντος έτους ο κυπριακός τύπος ήτο υπό λογοκρισίαν. Καίτοι δε η τιαύτη λογοκρισία προσφάτως κατηργήθη, ο τύπος είναι ακόμη φιμωμένος, λόγω της εξουσίας η οποία εδόθη εις τον Αποικιακόν Γραμματέα διά του Νόμου 36 του 1936 να ακυροί ή αναστέλλη την άδειαν, δυνάμει της οποίας εφημερίδες εκδίδεται ή να θέση ταύτην υπό λογοκρισίαν "εάν ικανοποιηθή ότι είναι προς το δημόσιον συμφέρον να πράξη ούτω". Οι εκδόται των εφημερίδων, φοβούμενοι τας συνεπείας απείχον από του να θίγουν συνταγματικά ζητήματα εν αντιθέσει προς την δεδηλωμένην πολιτικήν της Κυβερνήσεως. Και τοιούτος είναι ο φόβος των, ώστε εθεώρησαν επικίνδυνον να δημοσιεύσουν την είδησιν, ότι ιδρύετο πολιτική οργάνωσις εν Λευκωσία με σκοπόν "την προαγωγήν του δημοσίου συμφέροντος και εξακρίβωσιν των απόψεων του λαού επί των δημοσίων ζητημάτων της Κύπρου ως χώρας εν τη Βρετανική Κοινοπολιτεία". Περαιτέρω η Κυβέρνησις, τόσον κατά το παρελθόν, όσον και προσφάτως, ηρνήθη να παραχωρήση αδείας διά πολιτικές συγκεντρώσεις, διά των οποίων η δημοσία γνώμη ηδύνατο ασφαλώς να εξακριβωθή. Ούτω, αφού άπαξ η δημοσία γνώμη

εσκεμμένως απεκλείσθη, ο Κυβερνήτης μένει μόνον με τας μονοπλεύρους πληροφορίας τας οποίας λαμβάνει είτε από διοριζομένους υπό της Κυβερνήσεως εις τα διάφορα αξιώματα της τυπικής διοικήσεως, οι πλείστοι των οποίων θεωρούν ως απαραίτητον να υποστηρίξουν τας απόψεις της Κυβερνήσεως. Υπό τιαύτας περιστάσεις δεν είναι καθόλου εκπληκτικόν, ότι ο ισχυρισμός του Κυβερνήτου όσον αφορά την δημοσίαν γνώμην, είναι εσφαλμένος εν τη πραγματικότητι.

Αληθώς είμεθα εις θέσιν, καλώς γνωρίζοντες τους συμπατριώτας μας και έχοντες καθημερινάς ευκαιρίας να γνωρίζωμεν τας απόψεις των, να ισχυρισθώμεν ότι εξαίρέσει σχετικώς πολύ μικρού αριθμού Κυπρίων, οι οποίοι έχουν ή επιδιώκουν συμφέροντα από το παρόν σύστημα διοικήσεως η μεγάλη πλειονότης του λαού δεν είναι ευχαριστημένη και αποδοκιμάζει το σημερινόν αυταρχικόν σύστημα Κυβερνήσεως. Δυνάμεθα να προσθέσωμεν ότι έχομεν κάθε λόγον να πιστεύωμεν ότι και ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι ακόμη δεν εδίσταζον να είπουν ότι το παρον σύνταγμα, ούτε ικανοποιεί τους κατοίκους της αποικίας, ούτε συνάδει προς τον υψηλόν βαθμόν της μορφώσεως των ή προς τον χαρακτήρα των.

6. Η παραγνώρισις των αισθημάτων του λαού, όστις επιμένει εις το να έχη φωνήν εις την διαχείρισιν των υποθέσεων του, ευρύνει το χάσμα μεταξύ Κυβερνήσεως και κυβερνωμένων, και κτυπά στο βάθρον των υγιών αρχών της καλής και αποτελεσματικής Κυβερνήσεως. Εάν ο Κυπριακός λαός θα κυθερνάται με το σημερινόν καθεστώς, όπερ αρνείται εις αυτόν συμμετοχήν εις την δημοσίαν του ζωήν, τούτο θα γίνη μόνον εις βάρος της καλής διαθέσεως και των φιλικών αισθημάτων του λαού προς την Βρεττανικήν διοίκησιν. Νομίζομεν ότι είναι τελείως ανεπιθύμητον να φθάνουν τα πράγματα εις τιαύτην κατάστασιν.

7. Το παρόν σύνταγμα εισήχθη ως προσωρινόν μέτρον ανάγκης αμέσως μετά τας λυπηράς ταραχάς του

1931. Δεν προτιθέμεθα να συζητήσωμεν τα αίτια των τοιούτων ταραχών. Είναι αρκετόν να περιορισθώμεν εις το γεγονός , ότι αύται ήσαν τελείως απρομελέτητοι και απροσδόκητοι. Οτι ήσαν απλώς μια έκρηξις οφειλομένη εις τα ενύπαρκτα ελαττώματα του τότε συντάγματος, όπερ απεδείχθη τελείως ανεπιτυχές και διά το οποίον ο Κυπριακός λαός εις πολλάς προηγουμένας περιπτώσεις εξέφρασε την απογοήτευσιν του. Οτι εν τούτοις η έκρηξις αύτη ταχέως υπέστη ύφεσιν, ειρήνη δε και τάξις βασιλεύουν εν τη Αποικία έκτοτε.

8. Κατά τον χρόνον της εισαγωγής του παρόντος συντάγματος επισήμως ανηγγέλη, ότι τούτο ετίθετο εις εφαρμογήν ως προσωρινόν μέτρον ανάγκης μέχρις ότου εξετασθή το συνταγματικόν μέλλον της νήσου. Εξ έτη ήδη παρήλθον και ο κυπριακός λαός παρά την νομιμόφρονα φιλειρηνικότητα του αντιμετωπίζει την δήλωσιν ότι όχι μόνον δεν υπάρχει σκέψις μεταβολής εις την Κεντρικήν Κυβέρνησιν της Αποικίας, αλλά ότι ούτε τα αποσυρθέντα δικαιώματα του λαού να εκλέγη εις τα διάφορα αξιώματα της τοπικής διοικήσεως θα αποδοθώσι διά μίαν περαιτέρω δεκαετίαν αν μη μακρότερον.

9. Εν τη διακαεί ημών επιθυμίαν όπως εξασφαλισθούν εν Κύπρω φιλικαί σχέσεις μεταξύ λαού και Κυβερνήσεως και όπως θεμελιωθή η διακυβέρνησις της αποικίας επί της αμοιβαίας συνεννοήσεως της αγάπης και εκτιμήσεως μεταξύ κυβερνώντων και κυβερνωμένων, θεωρούμεν καθήκον μας να τονίσωμεν τα ακόλουθα:

α) ότι το σημερινόν προσωρινόν σύνταγμα ανάγκης, δεν δικαιολογείται πλέον εν Κύπρω.

β) ότι δεν συνάδει ούτε προς το υψηλόν μορφωτικόν επίπεδον του Κυπριακού λαού, ούτε προς τον χαρακτήρα του.

γ) ότι δεν δύναται να υποστηριχθή διά του ισχυρισμού, ότι πρέπει να παραμείνη εν ισχύϊ χάριν της σταθεράς εξακολουθήσεως της προοδευτικής αναπτύξεως της αποικίας τον οποίον ισχυρισμόν

προέβαλλεν η Α. Εξοχότης εις την προσφώνησιν του προς το συμβουλευτικόν συμβούλιον κατά την 9 Ιανουαρίου 1937, και τον οποίον απειπειράθη να υποστηρίξη με στατιστικούς αριθμούς, διά το έτος 1936 εν αντιπαραβολή προς το 1931. Ως προς τούτο φαίνεται, ότι δεν ελήφθη υπ' όψιν το γεγονός ότι το 1931 ήτο έν των μάλλον δυσκόλων ετών της περιόδου της παγκοσμίου οικονομικής χαλαρώσεως, ενώ το 1936 σημειοί την εξακολούθησιν της αναζωογονήσεως του παγκοσμίου εμπορίου, ήτις ήρξατο από το 1933-1934. Η αναφερομένη μικρά αύξησις εισαγωγής (λ.1.414.101 δια το 1931 έναντι λ. 1,485,716 διά το 1936) δύναται τελείως να εξηγηθή διά της γενικής βελτιώσεως των εμπορικών συνθηκών κατά την περίοδον εκείνην. Αφ' ετέρου εάν ο αριθμός της εισαγωγής διά το 1936 συγκριθή προς τον του 1929 επί παραδείγματι (λ. 1,984,296) θα φανή ότι η εισαγωγή του 1936 υστέρησε της του 1929 κατά 498,580 λ. Και πάλιν η εξαγωγή κατά το 1936 (1,594,815 λ) είναι μικροτέρα της του 1929 (1,635,742 λ) καίτοι ο αριθμός του 1936 περιέχει 708,971 λ. αξίαν εξαχθέντων μεταλλευμάτων. Ο επόμενος αριθμός εις τον πίνακα της Α. Εξοχότητος είναι ο των ασφαλισμένων οδών-100 μίλια κατά το 1931 έναντι 640 μιλίων κατά το 1936. Τούτο οφείλεται εις την εκτέλεσιν σχεδίου οδοστρωσίας, το οποίον απεφασίσθη προ του 1931 και το οποίον εξελέσθη εκ του ειδικού δανείου το οποίον αρχικώς εψήφισε το καταργηθέν Νομοθετικόν Συμβούλιον.

δ) ότι η εξακολούθησις του σημερινού συντάγματος απογοητεύει τον κυπριακόν λαόν και υπονομεύει τα θεμέλια των τόσοσ επιθυμητών αρμονικών σχέσεων μεταξύ λαού και Κυβερνήσεως.

ε) ότι η τακτική του διορισμού εις τα διάφορα αξιώματα των τοπικών διοικητικών σωμάτων και Διοικητικών Συμβουλίων, Χωριτικών Συμβουλίων, Χωριτικών Επιτροπειών, Σχολικών Εφορειών, Εκπαιδευτικού Συμβουλίου κλπ πρέπει να παύση. Ο λαός της Κύπρου ζωηρώς αποδοκιμάζει την

κατάργησιν του δικαιώματος του εις το να εκλέγη τα τοιαύτα σώματα. Ο ισχυρισμός ότι αι εκλογαί "συνεπάγονται κομματικός προστριβάς και αναστάτωσιν της σταθεράς προόδου των δήμων και χωρίω" δεν δύναται να υποστηριχθή ούτε κατά θεωρίαν, ούτε εν τη πράξει, εκτός μόνον διά να υποστηριχθή η αυθαίρετος διακυβέρνησις. Η σταθερά πρόοδος των δήμων, των χωρίων και των σχολείων ουδόλως επηρεάσθη κατά την μακράν περίοδον, κατά την οποίαν αι δημοτικά και χωριτικά αρχαί και αι σχολικάί εφορεία εξελέγοντο υπό του λαού, ενώ η κατάργησις των εκλογων και ο διορισμός των Δημοτικών Συμβουλίων, των Χωριτικών Αρχών και των Σχολικών Εφορειών, δεν προεκάλεσεν οιανδήποτε έκτακτον βελτίωσιν πέραν του ό,τι επετεύχθη δι' αυξησεως της φορολογίας και διά δανείων. απ' εναντίας η νέα κατάστασις αφήνει πολλά τα επιθυμητά και επιπροσθέτως χρησιμοποιείται διά να εισάγη εις την δημοσίαν ζωήν της Κύπρου την αντιπαθητικωτέραν μορφήν του "ευνοουμένου" και να δημιουργή κλίμας περίξ της κυβερνήσεως ετοιμούς να κολακεύουν τας Αρχάς διά να εξασφαλίσουν την διατήρησιν του αξιώματος και της εξουσίας. Τα αποτελέσματα της τοιαύτης πολιτικής είναι ήδη πασιφανή. Δεν δύναται παρά να οδηγήσουν εις την διαφθοράν της πολιτικής ηθικής και τας αναποφεύκτους συνεπείας της τοιαύτης διαφθοράς.

ζ) ότι η σημερινή πολιτική της Κυβερνήσεως είναι ριζικώς σφαλερά καθότι προχωρεί επί της ματαιίας προσπαθείας να απομασκρύνει κάθε ίχνος εθνικής υπερηφανείας μεταξύ των κατοίκων της Αποικίας διά της διαγραφής της Ελληνικής και Τουρκικής Ιστορίας από τα σχολικά προγράμματα και δι' άλλων μέτρων παρομοίας φύσεως. Είναι καθήκον μας να τονίσωμεν το γεγονός ότι τοιαύτη πολιτική ζωηρώς αποδοκιμάζεται και υπό του ελληνικού και υπό του τουρκικού στοιχείου της Κύπρου και ότι χωρίς να επιτυγχάνη τον επιδιωκόμενον σκοπόν, δημιουργεί διαρκή αιτίαν δικαιολογημένων παραπόνων. Κατά την γνώμην μας δεν υπάρχει τίποτε, το οποίον να εμποδίζη

είτε τους Έλληνες είτε τους Τούρκους της Αποικίας από του να είναι νομιμόφρονες. Βρετανοί υπήκοοι, ενδιαφερόμενοι διά την ανάπτυξιν της χώρας των ως μονάδος εν τη Βρετανική Κοινοπολιτεία. Εισηγούμεθα ότι είναι ασφαλέστερον να θεμελιωθή η βρετανική διοίκησης εν τη Αποικία επί των στερεών θεμελίων των πραγματικών αισθημάτων του λαού, παρά να γίνεται απόπειρα να υποστηριχθή αύτη διά της προβολής ή της παραγνωρίσεως των τοιούτων αισθημάτων. Η καλύτερα και η μόνη υγιής πολιτική είναι όταν προχωρή επί της πραγματικότητος και με ειλικρίνειαν εξ αμφοτέρων των μερών.

η) ότι είναι μεγάλως λυπηρόν, ότι τα στοιχειώδη δικαιώματα της ελευθερίας του ατόμου, της ελευθερίας του λόγου, της ελευθερίας του τύπου και το δικαίωμα των δημοσίων συγκεντρώσεων τόσον αναρμόστως περιωρίσθησαν εν τη Αποικία. Τους τοιούτους περιορισμούς αισθάνεται ο λαός ως σκληρούς κασι καταπιεστικούς. Είναι κατ' αχρήν άδικοι και δεν εξυπηρετούν κανένα σκοπόν εκτός από του να κρύπτουν υπό το έδαφος αισθήματα αγανακτήσεως εναντίον της Κυβερνήσεως. Αποτελούν σοβαρόν κώλυμα εις την πολιτικήν πρόοδον του λαού.

θ) ότι είναι καιρός πλέον α παραχωρηθή εις την Αποικίαν σύνταγμα παρέχον εις τον λαόν το δικαίωμα να συμμετέχη εις την διαχείρισιν των υποθέσεων του, τόσον εν τη Κεντρική Κυβερνήσει όσον και εις τας τοπικάς διοικήσεις δι' αντιπροσώπων υπευθύνων απέναντι των εκλογέων, με τοιαύτας επιφυλάξεις, αίτινες θα ήσαν υπό τας περιστάσεις αναγκαίαι.

10. Η Αρχαία Ελλάς υπήρξεν η κοιτίς της δημοκρατίας. Η Βρετανική Αυτοκρατορία είναι τώρα το προπύργιον της και ο πλέον θερμός υποστηρικτής των αρχών της. Μόνον οι πλέον κατεπείγοντες και οι μάλλον σοβαροί λόγοι δύνανται να εμποδίσουν τας αρχάς ταύτας από του να εφαρμοσθούν εν Κύπρω. Το μορφωτικόν επίπεδον της Νήσου είναι υψηλόν και ο Κυπριακός λαός αναμφιβόλως είναι ικανός, ως έδειξεν εις το παρελθόν, να εκλέγη τους αντιπροσώπους του

εις ελευθέρας εκλογάς.

11. Ευσεβάστως υποδεικνύομεν ότι το μέλλον της Αποικίας πρέπει να θεμελιωθή επί της πραγματικότητας. Εάν υπάρχει οιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τας εισηγήσεις μας, παρακαλούμεν όπως διεξαχθή επιτοπίως ανεξάρτητος έρευνα προς εξακρίβωσιν της καταστάσεως και των απόψεων του λαού δι' αυτήν και προς υπόδειξιν του τύπου του συστήματος, υπό το οποίον δύναται άριστα αύτη να αναπτυχθή χάριν του ιδίου της συμφέροντος και του συμφέροντος της Αυτοκρατορίας.

12. Θα είμεθα ευγνώμονες εάν μας δοθή ευκαιρία να υποβάλωμεν προσωπικώς τα σέβη μας εις το Υπουργείον των Αποικιών και δώσωμεν περαιτέρω εξηγήσεις επί των ανωτέρω, ή επι οιοσδήποτε ζητήματος σχετιζομένου με την Κύπρον.

Εχομεν την τιμήν να διατελώμεν

Δ.Ν. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Γ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

Ι. Κ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ

Προς τον Εντιμότατον
Υπουργόν Αποικιών